

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 10. apríla 2017 v Bratislave v trestnej veci obvineného **V. K.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, **o sťažnostiach prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obvineného**, proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 2Tp 7/2017, z 23. marca 2017 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvineného **V. K.** a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 2Tp 7/2017, z 23. marca 2017 bol obvinený **V. K.** podľa § 72 ods. 2 Tr. por. s poukazom na § 73 ods. 6 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. vzatý do väzby.

Väzba obvineného začala plynúť 23. marca 2017 o 10.00 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby v Bratislave.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Tr. por. väzba obvineného nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti uzneseniu o vzatí do väzby podali včas a riadne sťažnosti obvinený a prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v písomne podanej sťažnosti uviedol: „Nestotožňujem sa s názorom súdu, že v spise nie sú žiadne informácie, ktoré by zakladali reálnosť indícií, že obvinený bude pôsobiť na ostatných spoluobvinených, resp. svedkov vo veci alebo vyvíjať nelegálne kroky voči orgánom činným v trestnom konaní. Mám za to, že je dôvod predpokladať, že by zo strany V. K. mohlo dôjsť k ovplyvňovaniu obvinených alebo ďalších svedkov, ktorí doposiaľ neboli vypočutí. Ďalej je potrebné zvážiť aj tú skutočnosť, že z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že členovia skupiny mali a majú kontakty na osoby pracujúce v Policajnom zbore, prostredníctvom ktorých sa aj v minulosti snažili ovplyvniť prebiehajúce trestné konania tak, aby skončili v prospech členov tejto zločineckej skupiny. Ďalej poznamenávam, že sa doposiaľ nepodarilo zadržať všetkých obvinených v trestnej veci, nakoľko sú na úteku a vyhýbajú sa trestnému stíhaniu, a teda nemohli byť vypočutí. Aj táto skutočnosť umocňuje obavu, že by sa obvinený so spoluobvinenými skontaktoval za účelom ďalšieho zmarenia prebiehajúceho trestného konania, a to minimálne s už uvádzanými JUDr. J. A. a JUDr. P. T., s ktorými bol zjavné v kontakte napriek tomu, že vedel, že sú všetci trestne stíhaní a v tejto súvislosti poukazujem na spoločné vyhlásenie V. K., JUDr. J. A. a JUDr. P. T..

Čo sa týka dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, odkazuje na už uvedenú argumentáciu v návrhu na vydanie príkazu na zatknutie, a teda, že obvinený V. K. v minulosti pracoval vo vysokej funkcii v Policajnom zbore, kde má kontakty, prostredníctvom ktorých môže ovplyvňovať trestné konanie vo svoj prospechy ako aj v prospech ostatných spoluobvinených tým, že by toto konanie maril, a tak sa dopúšťal páchania trestnej činnosti, pričom v súčasnosti je nezamestnaný. Vzhľadom na to, že v rámci hierarchickej štruktúry zločineckej skupiny pracoval priamo pod spoluobvineným JUDr. J. A., kde na jeho pokyn páchal trestnú činnosť, je dôvodná obava, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti v zmysle plnenia jeho pokynov s cieľom zmarenia uvedeného trestného konania a pôsobenia na svedkov v trestnom konaní.

Preto navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa §194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 2Tp 2/2017,

z 23.3. 2017 a rozhodol tak, že obvinený V. K. sa podľa § 71 ods. 1 písm. a/, § 72 ods. 2 Trestného poriadku berie do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku.

Obvinený v písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že sťažnosťou napáda všetky výroky uznesenia. K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. uviedol, že bol počas 2 mesiacoch, kedy bol na neho vydaný príkaz na zatknutie v Českej republike u svojich rodičov. Hneď ako sa vrátil na Slovensko, sa prihlásil na políciu. Je absolútne v rozpore s akoukoľvek logikou, že by mal obvinený záujem utiecť a schovávať sa pred OČTK, ak sa dobrovoľne prišiel prihlásiť. Z jeho konania je zrejmé, že nie je tu žiaden odôvodnený záver na naplnenie dôvodov útekovej väzby. Je toho názoru, že súd v tejto časti nedostatočne odôvodnil svoje závery a oprel sa len o právne irelevantné domnienky.

Žiadal, aby súd bral do úvahy, že má čistý register, bol riaditeľom ÚBOKU a musel prejsť viacerými previerkami. Nemá dôvod utekať a chce si očistiť svoje meno, ktoré je teraz mediálne prepierané ako osoby, ktorá je spájaný s organizovaným zločinom, proti ktorému dlhé roky bojoval. Nehrozí mu vysoký trest, pre ktorý by bola obava z úteku.

K dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. napísal, že vo výroku o vzatí do väzby prišlo zo strany súdu ku chybe v písaní, nakoľko sudca pre prípravné konanie hneď po výsluchu konštatoval, že u obvineného nevidí existenciu dôvodov pokračovacej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. To isté súd konštatuje aj v samotnom texte uznesenia o vzatí do väzby na strane 11 v odseku 4. Je potrebné poukázať na to, že od spáchania skutkov, ktoré sa mu dávajú za vinu, uplynulo už takmer 8 rokov. Za tú dobu viedol obvinený K. riadny život, teda v žiadnom prípade nemôžeme vychádzať z predpokladu, že by chcel pokračovať v trestnej činnosti, dokoná alebo vykoná trestný čin. Vypočítí svedkovia W., R. a K. ako členovia organizovanej skupiny „T.“ a každý z nich vo svojej výpovedi uviedli, že obvineného K. nepoznajú. Z posledného výsluchu konanom dňa 21.3.2017 vyplýva, že ho obvinený k ničomu nenútil, nikto sa mu nevyhrážal a sumu 3.500 Eur nespomína v súvislosti s obvineným K.. M. uviedol že sumu 7.000 Eur odovzdal obvinenému P. pre J. a S.. Ďalší rozpor s uznesením o vznesení obvinenia.

V ďalšej časti sťažnosti obvinený poukazuje na to, čo je základnou materiálnou podmienkou väzby. Poukazuje na čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd a judikatúru k predmetnému článku a rozsudky k danej problematike. Obvinený vyslovil názor, že v čase rozhodovania o väzbe neboli a ani v súčasnosti nie sú naplnené skutkové okolnosti ako materiálne podmienky väzby, za splnenia ktorých je možné nariadiť výkon väzby.

V ďalšej časti sťažnosti namieta výrokovú časť uznesenia zo dňa 28.01.2017 vydaného MV SR, Národná kriminálna agentúra, ČVS: PPZ-755/NKA-PZ-BA-2016, ktorá obsahuje popis skutkov v bode 1/ až 17/, ktoré svojím materiálnym obsahom sú v príkrom rozpore so zistenými skutočnosťami a podaným trestným oznámením.

S poukazom na rozpory uvedené v uznesení a hodnotenie výpovede zo strany obvineného, obvinený vyslovil záver, že napadnuté uznesenie nemá z procesného hľadiska náležitosti rozhodnutia v trestnom procese a nebolo vydané na podklade zákonného procesného postupu. Väzba ako zabezpečovací inštitút nemá sankčnú povahu, ani výchovné poslanie, nesmie byť prostriedkom na získanie priznania ani na uľahčenie trestného stíhania. Súd, ktorý je oprávnený rozhodovať o väzbe, môže tento procesný prostriedok použiť len vtedy, ak sú zistené konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu niektorého z následkov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/ až písm. c/ Tr. por. Osobitne preventívna väzba nemôže byť považovaná za prostriedok všeobecnej prevencie, ale musí smerovať k zabráneniu spáchania určitého konkrétneho trestného činu. Povinnosťou súdu, resp. sudcu pre prípravné konanie, keď rozhoduje o vzatí do väzby, jej predĺžení alebo o žiadosti o prepustenie, je náležite sa s takouto argumentáciou vyrovnáť aspoň v odôvodnení rozhodnutia.

Poukázal na to, že sudca pre prípravné konanie sa musí v odôvodnení zaoberať tým, prečo nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka, alebo neuložil primerané povinnosti a obmedzenia podľa § 82 Tr. por. V dôsledku toho musí rozhodnutie súdu vykonať určitý test proporcionality väzby minimálne z pohľadu argumentov uplatnených obvineným (nález Ústavného súdu SR z 5. júna 2013, sp. zn. II. ÚS 67/2013-41).

Obvinený predložil sťažnostnému súdu písomný sľub, že povedie riadny život, nedopustí sa trestnej činnosti a dodrží obmedzenia, ktoré mu súd uloží. Uviedol, že v prípade prepustenia z väzby je ochotný sa podrobiť dohľadu probačného a mediačného úradníka.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a prepustil ho z väzby na slobodu.

Spisový materiál na rozhodnutie o sťažnosti obvineného V. K. proti uzneseniu o vzatí do väzby bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 3. apríla 2017.

Najvyšší súd Slovenskej republiky opatrením z 5. apríla 2017 vrátil vec sudcovi pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica na odstránenie zrejmych nesprávností, ktoré boli medzi údajmi uvedenými v zápisnici o výsluchu obvineného a písomným vyhotovením uznesenia o vzatí do väzby.

Spis bol opätovne predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o sťažnosti obvineného 7. apríla 2017.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým obvinený a prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podali sťažnosti ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a zistil, že sťažnosti nie sú dôvodné.

Zo spisového materiálu mal Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že uznesením z 28. januára 2017, ČVS: PPZ-755/NKA-PZ-BA-2016 bolo obvinenému V. K. v bode 1/ vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., v bode 2/ pre prečin nátlaku podľa § 192 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák., v súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. g/ Tr. zák. a v bode 3/, 4/ pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výroku citovaného uznesenia.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal na Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica 16. februára 2017 návrh na vydanie príkazu na zatknutie obvineného V. K..

20. februára 2017 bol sudcom pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica vydaný príkaz na zatknutie obvineného V. K..

Obvinený sa 23. marca 2017 dostavil do budovy Prezídia Policajného zboru na Račianskej ulici v Bratislave a následne bol zadržaný. Sudca špecializovaného trestného súdu nariadil termín výsluchu obvineného na deň 23. marca 2017 o 15.00 hod.

Obvinený pred sudcom pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu uviedol, že neexistuje u neho žiadny dôvod väzby, nedopustil sa žiadneho skutku, ktorý sa mu kladie za vinu. Predložil sudcovi písomné stanovisko k veci. Celé konanie vidí ako komplot M., Š., L., B. voči jeho osobe a Dr. A.. Celý čas po odchode z Bratislavy sa zdržiaval u svojich rodičov v Plzni, pretože potreboval čas na analyzovanie situácie, aby sa vedel obhájiť. O tom, že sa chystala táto akcia, vedel od Dr. A.. Akcia mala byť vykonaná koncom minulého roka, ale sa odložila a mala byť vykonaná neskôr. V písomnom vyjadrení uviedol, že osoby uvedené v uznesení o vznesení obvinenia nepozná (okrem L. K., ktorého ako bývalý policajt vyťažoval v súvislosti s vraždami), nikdy s nimi nemal žiadny kontakt. V ďalšej časti svojho prehlásenia, ale podrobne popisuje niektoré veci súvisiace so spáchaním trestnej činnosti, rozoberá uznesenie o vznesení obvinenia a vyjadruje sa k osobám tam uvedených.

Podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko, alebo ak mu hrozí vysoký trest.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že sú splnené všetky formálne – procesné podmienky pre vzatie obvineného do väzby. Zároveň sú splnené aj materiálne podmienky tak, ako to konštatuje aj sudca špecializovaného trestného súdu v odôvodnení svojho rozhodnutia. Obvinený síce vo svojich vyjadreniach uvádza, že ide o komplot voči Dr. A. a jeho osobe, ale zo spisového materiálu vyplýva, že viacerí vypočutí svedkovia ho označujú za človeka, ktorý donášal informácie z policajného prostredia, pohyboval sa v prostredí osôb, ktoré sú uvedené v uznesení o vznesení obvinenia, svedok bol

predstavovaný jednotlivým členom ako človek, ktorý zastáva vysokú funkciu v Policajnom zbore.

Tieto skutočnosti vyplývajú z výsluchov M., W., L., Š., P., C.. Svedkovia uviedli, že obvineného oslovovali Vašo.

Z konštatovaného vyplýva, že je dôvodné podozrenie, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie boli spáchané, majú znaky trestných činov, je dôvodné podozrenie, že na ich páchaní sa podieľal aj obvinený a z konkrétnych uvedených skutočností vyplýva dôvodná obava, že obvinený ujde, alebo sa bude skrývať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s odôvodnením dôvodov väzby sudcom špecializovaného trestného súdu podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Je potrebné uviesť, že obvinený sám uviedol, že vedel o pripravovanej akcii na uvedenú skupinu, vedel o tom, že mu bolo vznesené obvinenie (táto skutočnosť vyplýva z odôvodnenia sťažnosti proti tomuto uzneseniu) a napriek vedomosti o uvedených skutočnostiach odišiel do Čiech. Odôvodnenie jeho konania tým, že si chcel dobre pripraviť obhajobu, zanalyzovať veci len potvrdzujú u obvineného dôvodnosť tzv. útekovej väzby.

Z úradnej povinnosti sudca špecializovaného trestného súdu skúmal aj možnosti nahradenia väzby u obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka. Aj táto časť rozhodnutia sudcu špecializovaného trestného súdu o nenahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka je v súlade so zákonom a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s odôvodnením výroku tohto uznesenia.

Je potrebné uviesť, že na jednej strane väzba predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody obvineného, ale na druhej strane ide o zabezpečovací inštitút, procesné opatrenie, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania. Väzba nemá sankčnú povahu. Nie je vylúčené, že po vykonaní potrebných úkonov môžu pominúť dôvody väzby u obvineného a je potrebné zdôrazniť ešte raz tú skutočnosť, že sám svojim konaním a správaním dal príčinu, aby boli naplnené u neho dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožnil so sťažnosťou prokurátora v tom smere, že u obvineného sú dané dôvody väzby podľa ust. § 71 ods. 1 písm. b/ , písm. c/ Tr. por. Aj v tomto smere sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje s odôvodnením prvostupňového súdu, prečo nezobral obvineného do väzby aj z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b/, psím. c/ Tr. por.

Skutočnosti uvádzané prokurátorom v sťažnosti k dôvodom tzv. kolúznej väzby postavené na indíciách o možnom pôsobení obvineného na spoluobvinených, nemôžu zakladať dôvody kolúznej väzby.

Aj pri tomto dôvode väzby musia byť dané konkrétne skutočnosti, z ktorých vyplýva, že obvinený bude pôsobiť na svedkov, alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné konanie. Obdobne musia byť dané aj konkrétne skutočnosti, z ktorých vyplýva, že obvinený bude pokračovať, alebo pokračuje v páchaní trestnej činnosti.

Prokurátorom neboli preukázané žiadne skutočnosti, na základe ktorých by súd mohol rozhodnúť o väzbe obvineného z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

K tvrdeniam prokurátora uvedených v sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že aby mohli byť veci uvádzané v sťažnosti prokurátora akceptované, je potrebné uviesť konkrétne, aké kontakty mali členovia skupiny a majú na osoby pracujúce v Policajnom zbore, prostredníctvom ktorých sa v minulosti snažili ovplyvňovať prebiehajúce trestné konanie. Zatiaľ sú tieto tvrdenia vo všeobecnej rovine.

K námietkam obvineného smerujúcim k výrokovej časti uznesenia o vznesení obvinenia Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že v konaní o vzatí do väzby nie je povinnosťou súdu odstraňovať nedostatky v uznesení vyšetrovateľa, alebo vyhodnocovať rozpory, ktoré vznikli medzi trestným oznámením poškodeného a tým, čo vyšetrovateľ uviedol v uznesení. Poškodený bol vypočutý viackrát a je jasné, že v jeho výpovediach sú rozpory. Ale tieto sa musia odstraňovať postupne, ako sa budú vykonávať jednotlivé výsluchy svedkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodoval o písomnom sľube obvineného danému k sťažnosti, pretože tento nespĺňal náležitosti, ktoré sa vyžadujú zákonom.

Sťažnosti obvineného a prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky neboli dôvodné, a preto ich Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 10. apríla 2017

JUDr. Daniel H u d á k , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová